

komisiji ni želel biti samo številka, zato je svojemu elektrotehniškemu znanju začel dodajati še spoznanja o snegu in snežnih plazovih. Drugo področje v GRS, na katerem je oral ledino, so bile zveze. S svojim profesionalnim delom je veliko pripomogel k temu, da imamo zdaj sistem zvez dobro urejen. Treba je omeniti tudi njegovo predsedovanje komisiji za odprave v tuja gorstva od ustanovitve leta 1963, ko je kazalo, da bo konec himalajskih odprav. Ne le, da je vse to delo vestno in marljivo opravljal, ampak je svoje znanje tudi prenašal naprej na druge. Predaval je na neštetih posvetovanjih in seminarjih in pripravljaj ustrezno gradivo – od prevodov tuje literature do samostojnih strokovnih izdaj (Nevarnosti v gorah, Sneg, led in plazovi in številnih drugih). Na mnogih področjih je oral ledino in pripravil res neprecenljivo veliko dragocenih publikacij. Njegovo življenjsko delo je šestjezični slovar Sneg, led in plazovi, ki je prvi te vrste na svetu.

Med njegovimi gorami zavzema prvo mesto Storžič. Ne samo, da je to gora, na katero je najraje zahajal, ampak je globlje zaznamoval njegovo življenjsko pot. Občudoval ga je že v mladosti, se vzpel na vrh po najrazličnejših smereh in v najrazličnejših razmerah. Žal je na njem izgubil tudi enega svojih prijateljev in se je tudi zato odločil iti med reševalce, da bi pomagal preprečevati take tragične dogodke. Reševalci imamo, tako kot vsi ljudje, svojo dobro in slabo plat, svoje odlike in napake. Poznal je napake svojih sodelavcev, vendar se s tem ni obremenjeval. Znal je te napake obiti in upoštevati le dobre stvari, ki jih je posameznik prinesel v GRS. Slišal je marsikatero pikro na račun svojega dela, vendar je to vzel dobronamerno, kot eno izmed napak kritika, ki je drugače za GRS veliko naredil. Metanje polen pod noge mu je tuje in pri vsakem sporu je želel doseči spravo. Konec šestdesetih in v začetku sedemdesetih let se je čedalje bolj kazala potreba, da se tudi v Škofji Loki ustanovi postaja GRS. Pot od inici-

ative do sprejema sklepa o ustanovitvi postaje na Komisiji GRS in končno do ustanovnega sestanka je v večini prehodil Pavle. Letošnje praznovanje petindvajsetletnice postaje v Škofji Loki je še najbolj njegova zasluga. Tako v GRS deluje že štiri desetletja. Katere funkcije je opravljal v tem obdobju, najbolje ve sam. Včasih v šali pove, da je bil tudi načelnik GRS, pa čeprav le nekaj ur.

V svoji knjigi spominov Križem-kražem po gorah nam je z izredno prijetno besedo ohranil spomine na prehojeno pot. Vendar njegova že omenjena pripravljenost za delo – zapisati to in ono, prevesti poročilo, napisati pismo v tujino in podobno in ustreči čisto vsakemu, ki ga prosi za pomoč – pomeni, da ima še danes polne roke dela. Kot pravi sam: Ali ni bolje, da še kaj napišem, kot pa da bi sedel v gostilni?

Pavle Podobnik

Maks Skribe – 80-letnik

9. oktobra letos je praznoval skromni, prizadevni in neutrudni član PD Pošte in Telekomov Ljubljana Maks Skribe 80-letnico uspešnega dela in zato je prav, da se ga spomnimo tudi bralci Planinskega vestnika. Rodil se je v vasi Šikole pri Pragerskem v družini trgovca s kmetijskimi pridelki. Starši so mu

zgodaj umrli. Pet let star je izgubil očeta, tri leta kasneje pa še mater. Zato so njega in brata dvojčka Franca leta 1932 oddali v Banovinski dečji dom za sirote brez staršev v Maribor. Pred 2. svetovno vojno je končal 4-letno meščansko šolo z malo maturo v Mariboru in nato še Elektrostrojno šolo mornarike v Kumbarju pri Boki Kotorski, ki jo je končal aprila 1941 kot elektrotehnik-kadet podnarednik. Toda težav še ni bilo konec. Pri vračanju domov so ga zajeli ustaši pri Slavonskem Brodu in ga predali Nemcem. Ti so ga poslali v taborišče za vojne ujetnike Stalag III. A v Luckenwalde pri Berlinu, kjer je bil od aprila 1941 do decembra 1942, ko so ga odpustili in poslali domov v Maribor. Kmalu potem so ga mobilizirali v nemško vojsko v mornarico, od tam se je vrnil 25. 8. 1945. Takoj po vrnitvi se je zaposlil kot elektrotehnik v telefonski sekciji Maribor Direkcije za ptt promet Ljubljana, kjer je delal na telefonskih zvezah. Leta 1947 je bil premeščen v telefonsko sekcijo Ljubljana. Delal je kot delovodja na terenu pri obnovi in zgraditvi telefonskega omrežja od jutra do mraka. Konec leta 1952 pa je bil zaradi uspešnega dela premeščen na direkcijo.

Tu pa se že začne aktivno delo v planinstvu. Leta 1949 se je včlanil v aktiv Poštar pri PD Ljubljana Matice, 28. 9. 1953 pa je bil med ustanovitelji PD PTT Ljubljana in izvoljen v prvi upravni odbor in za načelnika propagandne komisije. Maks Skribe je bil aktiven na področju propagande, kulture in izobraževanja, gospodarskem področju, na področju izletništva, pri pridobivanju novih članov in organiziranju društvenih prireditev. Od leta 1952, torej še pred ustanovitvijo našega društva, je sodeloval pri graditvi naše prve planinske postojanke »Poštarske kočice pod Solno glavo na Vršiču«, in sicer tako, da je zbiral in organiziral prostovoljne delavce ptt kolektivov iz Ljubljane, ki so vsak konec tedna udarniško delali pri obnovi in preureditvi porušene obmejne jugoslovanske stražnice na Vršiču, ki jo je

dobil v upravljanje planinski aktiv »Poštar Jesenice« od PD Jesenice. Ta skromna planinska postojanka je bila odprta 22. 7. 1952. Ta uspeh pa je poštarje spodbudil, da so obnavljanje, širitev in graditev nadaljevali z nezmanjšano močjo. Za to organizacijo prostovoljnega udarniškega dela je bilo treba vložiti veliko naporov tako pri zemeljskih in gradbenih delih ter za zbiranje in dostavo nujno potrebnega gradbenega materiala. Napeljati je bilo treba elektriko in telefon, povečati kočo, izkopati temelje in jama za cisterno, urediti pot in okolico. 9. 8. 1953 je bil poplačan velik trud, ko je bila odprta Poštarska koča na Vršiču. Prostovoljci so v tem času opravili približno 30.000 ur prostovoljnega udarniškega dela. Dela pri Poštarski koči pa so se nadaljevala in tako so se izboljševale razmere za njeno delovanje. Maks Skribe je kot gospodar društva organiziral in izvedel izkop večje gradbene jame za cisterno in omogočil delovanje hidroforja za potrebe kuhinje in stranišča. Uredila se je tudi dovorna pot od Tičarjevega doma do Poštarske koče za dovoz hrane in materiala. Tudi naslednja leta je pomagal pri delih, povezanih z našo planinsko postojanko. Toda prva leta so bila najtežja.

Maks Skribe pa je predvsem delal na področju propagande, kulture in izobraževanja, saj je bil načelnik tega odseka še v letih

1979-1981, vseskozi pa je bil najdejavnejši član tega odseka in to je še danes. Izdelal je osnutek za društveni znak in prapor, osnutke žigov in spominskih ovitkov, plakate, vabila in drugo propagandno gradivo za tabore, zборе, srečanja in druge društvene prireditve ter prireditve PTT planincev Slovenije in Jugoslavije ter MDO PD Ljubljana. Vedno je poskrbel za ustrezno ureditev društvenega prostora. Organiziral je tudi številna predavanja z diapozitivi o naših gorah in naravnih lepotah. Uredil je evidenco priznanj in odlikovanj, ki so jih prejeli člani našega društva. Sodeloval je pri pripravi in izdaji zbornikov ob 20-, 25-, 30-, 40- in 50-letnici našega društva. Veliko truda je vložil v pridobivanje novih članov s propagandnimi akcijami. V mlajših letih je organiziral in vodil številne izlete in pohode ali sodeloval pri njihovi organizaciji. Teh je bilo najmanj 200. Zadnjih 15 let je član nadzornega odbora in stalno prisoten na vseh večjih prireditvah, ki jih je organiziralo naše društvo. Tako bogato, obsežno in nesebično delo na področju planinskega gospodarstva, propagande, kulture, izobraževanja ter izletništva ni moglo ostati nezapaženo. Ob priznanjih PZS in PZ Jugoslavije ga je PD Pošte in Telekom Ljubljana imenovalo za častnega člana. Prejel pa je tudi številna priznanja planinskih društev in organizacij. Prijatelju Maksu želimo od njegovi 80-letnici in 50-letnici uspešnega dela v PD Pošte in Telekom Ljubljana še veliko uspehov pri njegovem delu ter predvsem dobrega zdravlja.

Tako obsežno delo, ki ga je opravil Maks, zasluži le zahvalo in občudovanje.

Lojze Cuznar

40 let izletov Luke Kočarja

Končno je že čas, da tudi našemu Luki napišemo, kar mu gre. Najbrž na začetku še sam ni pričako-

val, da se mu bo v desetletjih vodenja v našem izletništvu nabralo toliko nedelj, niti se ni zavedal, da bo tisoč slovenskim planincem podaril toliko svojega časa, pa ne samo ljubljanskim »matičarjem«. Preprosto, naš Luka je imel rad gore in ljudi in jim je zapisal svoje življenje. Njegovi izleti so bili gotovo najbolj pestri, poceni, z eno besedo – »ljudsko« planinski. Najbrž v naši deželi ni nikogar drugega, ki bi bil na voljo vsako soboto ali nedeljo, pa tudi čez teden, v petek in sveitek, naj je šlo za planinsko društvo, društvo upokojencev ali koga tretjega. Nikomur ni odrekel vodenja, če je le imel čas. O slovenski zemlji najbrž ve več kot vsak izprašan vodnik, na cesti se znajde bolje kot šoferji avtobusov, ki so nas vodili, tudi na sosednjem Hrvaškem ali na avstrijskem Koroškem. Ne spomnim se, da bi kdaj videl Luko z zemljevidom, pa tudi ne s čelado ali vrvjo. Luka je »zunajserijski« in skromen, da je kaj – resnično ljudski planinec in, kot smo nekoč v Štajdoharjevih časih rekli v ljubljanski Matici: takih ne delajo več.

Luka Kočar se je rodil 16. novembra 1924 v Ljubljani. Vse življenje je bil v grafičarski stroki, ko se je še delalo s svincem. Gorski znak mu je sprotil prečistil vse bolezni, kar mu jih je bilo namenjenih. Že kot mladenič je doživel življenjsko preizkušnjo, a jo je srečno prebil. Pri PD Ljubljana Matica je po svoji lastni navedbi začel voditi 20. januarja 1963. Za Stanetom Čožem se je z vso vztrajnostjo posvetil izletništvu skozi vse leto. Marsikdaj je imel na izletu od osemdeset do sto udeležencev. Njegovih končnih izletov v neznano, ki so bili krona družabništva in izletništva, se je udeleževalo tudi po več avtobusov, do tristo dvajset ljudi. Luka Kočar je vrsta planinca, ki je celo Janko Mlakar ni ne opisal ne predvidel – homo alpinus populus. Čudno, da ga že takratna oblast ni bolj počastila, a saj Luka ni maral slavonspevov, pa tudi ne planinskih priznanj – bolj mu je šlo za zadovoljne obraze in stisk rok ob koncu njegovih izletov.

Ko mi je pisno predstavil nekakšno bilanco svojih izletov, je to